

DRUNKNINGS TILLBUD

Intagnings - kriterier IVA

Svårt nedkyld, andnings- eller medvetandepåverkad patient till IVA. Alla patienter bör dock observeras minst 24 timmar på sjukhus.

Patofysiologi

90% aspirerar med därpå följande hypoxemi. 10% aspirerar aldrig vatten. Dessa fall av ”torr” drunkning avlider istället av asfyxi pga laryngospasm. För att söt- eller saltvatten ska ha någon klinisk signifikant effekt så krävs stora mängder vatten (ca 1 liter för att påverka blodvolymen, >1.5 liter för störning av elektrolyterna). Aspiration av små mängder vatten leder till lungskada beroende på inaktivering av surfactant. och därmed mikro-atektaser ledande till shuntning. Dykreflexen ledande till apné, bradycardi samt perifer vasokonstriktion.

Utredning

Mät rektaltemperatur eller via urinkateter.

Röntgen pulm, röntgen halsrygg/skalle (trauma vanligt).EKG.

Lab.värden: Blod-, elektrolytstatus, blodgas, intoxprover.

Följ vakenhetsgrad ex. RLS, blodgaser (ev artärkateter), pulsoximeter, EKG.

Riskfaktorer

Intox, ev suicidförsök. Bakomliggande CVL, hjärtinfarkt, epilepsi ev. andra medicinska orsaker.

Komplikationer

Hypoxemi med efterföljande laktatacidos. Sekundär drunkning dvs det ARDS liknande tillstånd som kan uppstå inom 24 timmar efter ett drunkningstillbud. Cerebral anoxi med sekundärt ödem. Hypoxi ledande till arytmer, njurskada. Hypotermi.

Behandling

Syrgas på mask vid hypoxi, vid otillräcklig effekt följt av CPAP.

Intubation, mekanisk ventilation med PEEP.

V-sond på vid indikation (patienterna har ofta svält stora mängder vatten, stor aspirationsrisk).

Korriger metabola acidos.

Vid hypotermi, vg se PM Accidentell hypotermi.

I övrigt symptomatisk behandling.

Ingen indikation för profylaktisk antibiotika behandling, dock vid tecken på aspirationspneumoni. Ingen indikation för rutinmässig steroidbehandling.

Prognos

Duration av hypoxi avgör prognosen. I en studie såg man en mortalitetsincidens på 10% för de som varit under vatten 0-5 min, 56% 6-9 min, 88% 10-25 min, 100% >25 min.

Övriga negativa prognostiska faktorer: pH< 7.1, GCS<5.

Positiva prognostiska faktorer: låg ålder, under vatten <10 min, inga tecken på aspiration.

Huvudprocess [Titel]	Ansvarig Moa Bjerner	Processledare Erik Sandström	Sida 1 av 2
Dokumenttyp Vårdrutin	Dokument-Id VARD-5-81	Godkänt datum 2017-11-28	Version 4.0

Epidemiologi

2/100 000 innevånare/år i Sverige. Män:kvinnor 3:1. 60% av alla vuxna som drunknar är alkoholpåverkad.

Huvudprocess [Titel]	Ansvarig Moa Bjerner	Processledare Erik Sandström	Sida 2 av 2
Dokumenttyp Vårdrutin	Dokument-Id VARD-5-81	Godkänt datum 2017-11-28	Version 4.0